

2026-01

$\text{p}\ddot{\text{y}} \text{ — } \text{£} \text{ Ç } \text{ ¿ } \text{ » } ^{1\ 0} \text{ ® } \bullet \text{ ¿ } \tilde{\text{A}} \cdot \text{ » } \mu \text{ Å } \ddot{\text{A}} ^{1\ 0} \text{ ® } \acute{\text{E}} \hat{\text{A}} \text{ Å}$
 $\text{p}\ddot{\text{y}} \text{ š } \text{ ¿ } ^{1\ 1/2} \acute{\text{E}} \text{ } ^{1/2} \text{ } ^{1\ 0} \text{ ® } \hat{\text{A}} \text{ Å } \text{ ¿ } \tilde{\text{A}} \ddot{\text{A}} \pm \tilde{\text{A}} \text{ } ^{-} \pm \hat{\text{A}} \text{ } ^{0} \pm ^1$
 $\text{p}\ddot{\text{y}} \text{ ” } \cdot \text{ } ^{1/4} \text{ } \grave{\text{I}} \tilde{\text{A}} \text{ } ^{1} \pm \hat{\text{A}} \text{ } \text{¥} \text{ } ^3 \mu \text{ } ^{-} \pm \hat{\text{A}} \text{ : } \bullet \text{ } ^{1/4} \text{ } \grave{\text{A}} \mu \text{ } ^1 \acute{\text{A}} \text{ } ^{1\ 0} \text{ ®}$
 $\text{p}\ddot{\text{y}} \text{ ” } ^1 \mu \acute{\text{A}} \mu \acute{\text{I}} \text{ } ^{1/2} \cdot \tilde{\text{A}} \cdot \ddot{\text{A}} \text{ ¿ } \text{Å} \text{ } \text{¿} \text{ } \grave{\text{I}} \text{ » } \text{ ¿ } \text{Å} \text{ } \ddot{\text{A}} \cdot \hat{\text{A}} \tilde{\text{A}} \ddot{\text{A}} \pm$
 $\text{p}\ddot{\text{y}} \bullet \text{ » } \text{ » } \cdot \text{ } ^{1/2} \text{ } ^{1\ 0} \text{ } \neg \text{ } \text{£} \text{ Ç } \text{ ¿ } \text{ » } \mu \text{ } ^{-} \pm$

$\text{p}\ddot{\text{y}} \text{ } \pm \tilde{\text{A}} \text{ Ç } \neg \text{ » } \cdot \text{ , } \bullet \text{ } ^1 \acute{\text{A}} \text{ ® } ^{1/2} \cdot$

$\text{p}\ddot{\text{y}} \text{ } \text{œ} \mu \text{ } \tilde{\text{A}} \pm \hat{\text{A}} \ddot{\text{A}} \text{ Å } \text{Ç} \text{ } ^{1\ 0} \text{ } \grave{\text{I}} \text{ } \acute{\text{A}} \text{ } \text{¿} \text{ } \text{ } ^3 \text{ } \acute{\text{A}} \text{ } \pm \text{ } ^{1/4} \text{ } ^{1/4} \pm \text{ ” } \cdot \text{ } ^{1/4} \text{ } \grave{\text{I}} \tilde{\text{A}} \text{ } ^{1} \pm \hat{\text{A}} \text{ ” } ^1 \text{ } \text{¿} \text{ } ^{-0} \cdot \tilde{\text{A}} \cdot \hat{\text{A}} \text{ , } \text{£} \text{ Ç } \text{ ¿ } \text{ » } \text{ ® } \text{ } \text{Y} \text{ } ^{1\ 0} \text{ } \text{¿} \text{ } ^{1/2} \text{ } \text{¿} \text{ } ^{1/4} \text{ } ^{1\ 0} \text{ } \hat{\text{I}} \text{ } ^{1/2} \cdot \hat{\text{A}} \text{ } ^1 \tilde{\text{A}} \text{ } \hat{\text{A}}$
 $\text{p}\ddot{\text{y}} \text{ ” } ^1 \text{ } \text{¿} \text{ } ^{-0} \cdot \tilde{\text{A}} \cdot \hat{\text{A}} \text{ , } \pm \text{ } ^{1/2} \mu \text{ } \hat{\text{A}} \text{ } ^1 \tilde{\text{A}} \text{ } \ddot{\text{A}} \text{ ® } \text{ } ^{1/4} \text{ } ^1 \text{ } \text{¿} \bullet \mu \text{ } \neg \text{ } \hat{\text{A}} \text{ } \text{¿} \text{ » } ^1 \hat{\text{A}} \text{ } \neg \text{ } \text{Æ} \text{ } \text{¿} \text{ } \text{Å}$

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

**«Η Σχολική Νοσηλευτική ως Πυλώνας
Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας:
Εμπειρική Διερεύνηση του Ρόλου της στα
Ελληνικά Σχολεία»**

ΠΑΣΧΑΛΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

«Η Σχολική Νοσηλευτική ως Πυλώνας Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας: Εμπειρική Διερεύνηση του Ρόλου της στα Ελληνικά Σχολεία»

**Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς
απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη
Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας στο Πανεπιστήμιο
Νεάπολις Πάφος.**

ΠΑΣΧΑΛΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ΠΑΣΧΑΛΗ ΕΙΡΗΝΗ, 2026

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/Φοιτήτριας: Πασχάλη Ειρήνη

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας: Η Σχολική Νοσηλευτική ως Πυλώνας Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας: Εμπειρική Διερεύνηση του Ρόλου της στα Ελληνικά Σχολεία.

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων: Μαργαρίτα Λιόπα, Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Νεάπολις, Πάφου

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: Μαίρη Γείτονα, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: Μαγδαληνή-Αφροδίτη Χατζίκου, Επιστημονικός Συνεργάτης Νεάπολις, Πάφου

Η ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η Πασχάλη Ειρήνη, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Η Σχολική Νοσηλευτική ως Πυλώνας Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας: Εμπειρική Διερεύνηση του Ρόλου της στα Ελληνικά Σχολεία», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλούσα

Πασχάλη Ειρήνη

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στην επιβλέπουσα της διπλωματικής μου εργασίας για την πολύτιμη καθοδήγηση, τη συνεχή υποστήριξη και τις εύστοχες παρατηρήσεις της καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας μελέτης. Η επιστημονική της συμβολή υπήρξε καθοριστική για τη βελτίωση και την ολοκλήρωση της εργασίας.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω σε όλους τους συμμετέχοντες της έρευνας, οι οποίοι αφιέρωσαν χρόνο και συνέβαλαν ουσιαστικά με τις απαντήσεις τους, καθιστώντας δυνατή την πραγματοποίηση της παρούσας μελέτης.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την αμέριστη στήριξη, την κατανόηση και την ενθάρρυνση που μου προσέφερε καθ' όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Στον σύζυγο μου Κώστα

Στα παιδιά μου Διαμαντή & Γκέλυ

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως κύριο στόχο τη διερεύνηση του ρόλου του σχολικού νοσηλευτή στο ελληνικό σχολικό περιβάλλον, με έμφαση στις αντιλήψεις των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τη σημασία, την αναγκαιότητα και τη συμβολή του θεσμού στη δημόσια υγεία και τη λειτουργία της σχολικής κοινότητας. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις διαστάσεις της πρόληψης και αγωγής υγείας, της διαχείρισης επειγόντων περιστατικών, της υποστήριξης ευάλωτων μαθητών, καθώς και της συνεργασίας και δικτύωσης με άλλους επαγγελματίες και φορείς.

Η μελέτη υιοθέτησε ποσοτικό ερευνητικό σχεδιασμό και βασίστηκε στη συλλογή δεδομένων μέσω δομημένου ερωτηματολογίου αυτοαναφοράς. Το δείγμα αποτέλεσαν 320 επαγγελματίες υγείας που εργάζονται σε σχολικές μονάδες της Ελλάδας. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση περιγραφικών και συσχετιστικών στατιστικών μεθόδων.

Τα ευρήματα της έρευνας καταδεικνύουν ότι οι συμμετέχοντες εμφανίζουν συνολικά υψηλό επίπεδο θετικής αντίληψης ως προς τον ρόλο και τη σημασία του σχολικού νοσηλευτή. Ιδιαίτερα θετικά αξιολογήθηκε η συμβολή του στην πρόληψη και προαγωγή της υγείας, στη διαχείριση επειγόντων περιστατικών και στην υποστήριξη μαθητών με χρόνιες παθήσεις ή αυξημένες ανάγκες υγείας. Παράλληλα, αναδείχθηκαν διαφοροποιήσεις σε επιμέρους πτυχές του ρόλου, όπως η θεσμική αναγνώριση και υποστήριξη από επίσημους φορείς, καθώς και η συχνότητα εμπλοκής σε περιστατικά κοινωνικού κινδύνου. Οι συσχετιστικές αναλύσεις ανέδειξαν ισχυρές θετικές σχέσεις μεταξύ της αντίληψης του ρόλου, της συνεργασίας/δικτύωσης και της συμβολής στη δημόσια υγεία.

Συμπερασματικά, η εργασία αναδεικνύει τον σχολικό νοσηλευτή ως βασικό πυλώνα της σχολικής υγείας και της πρωτοβάθμιας φροντίδας στο σχολικό πλαίσιο. Τα ευρήματα υποστηρίζουν την ανάγκη θεσμικής ενίσχυσης, συστηματικής επιμόρφωσης και περαιτέρω ερευνητικής διερεύνησης του ρόλου, με στόχο τη βελτίωση της υγείας και της ευημερίας των μαθητών και της σχολικής κοινότητας συνολικά.

Λέξεις-κλειδιά

Σχολική νοσηλευτική, σχολικός νοσηλευτής, σχολική υγεία, δημόσια υγεία, πρόληψη και αγωγή υγείας, σχολική κοινότητα

Abstract

The present master's thesis aims to investigate the role of the school nurse within the Greek educational system, focusing on health professionals' perceptions regarding the importance, necessity, and contribution of the institution to public health and the functioning of the school community. Particular emphasis is placed on key dimensions of school nursing, including health prevention and promotion, management of emergency incidents, support of vulnerable students, as well as collaboration and networking with other professionals and services.

A quantitative research design was employed, and data were collected through a structured self-report questionnaire. The study sample consisted of 320 health professionals working in school settings across Greece. Data analysis was conducted using descriptive and correlational statistical methods.

The findings indicate that participants demonstrate an overall high level of positive perception regarding the role and significance of the school nurse. Especially high ratings were observed in relation to the contribution of school nursing to health promotion and prevention, emergency care, and support of students with chronic conditions or increased health needs. At the same time, variations were identified in specific aspects of the role, such as institutional recognition and support by official authorities, as well as the frequency of involvement in cases of social risk. Correlational analyses revealed strong positive relationships between role perception, collaboration/networking, and contribution to public health.

In conclusion, the study highlights the school nurse as a key pillar of school health services and primary health care within the educational context. The findings support the need for strengthened institutional recognition, systematic professional training, and further research in order to enhance the effectiveness of school nursing and promote students' health and well-being within the school community.

Keywords

School nursing, school nurse, school health, public health, health promotion and prevention, school community

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή στη Σχολική Νοσηλευτική.....	1
1.1. Η σχολική νοσηλευτική: ορισμός και πεδίο εφαρμογής.....	1
1.1.1 Ιστορική εξέλιξη της σχολικής νοσηλευτικής.....	1
1.1.2 Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του σχολικού νοσηλευτή.....	2
1.1.3 Η ελληνική πραγματικότητα και σύγχρονες προκλήσεις.....	3
1.2. Το σχολείο ως χώρος υγείας και κοινωνικής προστασίας.....	3
1.3. Σημασία της σχολικής νοσηλευτικής για τη δημόσια υγεία.....	5
1.3.1. Η σχολική νοσηλευτική ως μηχανισμός πρόληψης και προαγωγής υγείας... ..	5
1.3.2. Συμβολή στη δημόσια υγεία παιδιών και εφήβων.....	6
1.3.3. Ενίσχυση της ψυχικής υγείας και της κοινωνικής συνοχής.....	6
1.3.4. Σχολική νοσηλευτική και Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης.....	7
1.3.5. Η ελληνική πραγματικότητα και οι προοπτικές εξέλιξης του θεσμού.....	9
Κεφάλαιο 2: Θεωρητικό Πλαίσιο και Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας.....	10
2.1. Ιστορική εξέλιξη και διεθνείς πρακτικές της σχολικής νοσηλευτικής.....	10
2.1.1 Ιστορική απαρχή και πρώτα βήματα της σχολικής νοσηλευτικής.....	10
2.1.2 Μεταπολεμική εξέλιξη και ενσωμάτωση στη δημόσια υγεία.....	10
2.1.3 Διεθνή μοντέλα σχολικής νοσηλευτικής: συγκριτική θεώρηση.....	11
2.1.4 Κοινά χαρακτηριστικά διεθνών βέλτιστων πρακτικών.....	13
2.2. Ο ρόλος του σχολικού νοσηλευτή στην πρόληψη, προαγωγή υγείας και κοινωνική προστασία.....	14
2.3. Διασύνδεση σχολικής νοσηλευτικής με πολιτικές δημόσιας υγείας.....	16
2.3.1 Ρόλος της σχολικής νοσηλευτικής στην υλοποίηση εθνικών προγραμμάτων πρόληψης.....	16
2.3.2 Σχολική νοσηλευτική ως μηχανισμός έγκαιρης αναγνώρισης και παρέμβασης.....	18
2.3.3 Διασύνδεση με υπηρεσίες ψυχικής υγείας και κοινωνικής προστασίας.....	19
2.3.4 Συμβολή στη μείωση ανισοτήτων υγείας.....	21
2.3.5 Η σχολική νοσηλευτική στο πλαίσιο πολιτικών Δημόσιας Υγείας στην Ελλάδα.....	23
2.3.5.1 Σύνδεση με τις Εθνικές Στρατηγικές Δημόσιας Υγείας.....	23
2.3.5.2 Ρόλος των σχολικών νοσηλευτών σε επιδημιολογική επιτήρηση & πρόληψη.....	24
2.3.5.3 Διαχείριση κρίσεων δημόσιας υγείας – Το παράδειγμα της πανδημίας COVID-19.....	24

2.3.5.4 Σχολική νοσηλευτική και διατομεακή συνεργασία.....	24
2.3.5.5 Σύγκλιση με τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις (WHO, EU School Health Services).....	25
2.4. Θεσμικό και νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα.....	25
2.4.1 Θεμελιώδεις νομοθετικές προβλέψεις.....	25
2.4.2 Πλαίσιο Υγείας και Δημόσιας Υγείας.....	26
2.4.3 Πλαίσιο κοινωνικής προστασίας και παιδικής ευημερίας.....	27
2.4.4 Η σχολική νοσηλευτική σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης.....	27
2.4.5 Επαγγελματικά δικαιώματα και πιστοποίηση σχολικών νοσηλευτών.....	27
2.4.6 Κενά και αδυναμίες του θεσμικού πλαισίου.....	28
2.4.7 Συνολική αποτίμηση.....	28
2.5. Εμπόδια και προκλήσεις του επαγγελματικού ρόλου.....	29
2.5.1 Απουσία ενιαίου θεσμικού και επαγγελματικού πλαισίου.....	29
2.5.2 Ελλείψεις σε ανθρώπινους πόρους και υπερφόρτωση εργασίας.....	29
2.5.3 Περιορισμένοι υλικοί πόροι και ελλείψεις υποδομών.....	30
2.5.4 Ελλείψεις στην επικοινωνία και συνεργασία με το προσωπικό της σχολικής μονάδας.....	30
2.5.5 Περιορισμένη πρόσβαση σε συνεχιζόμενη εκπαίδευση.....	30
2.5.6 Ψυχοκοινωνικές προκλήσεις και επαγγελματική εξουθένωση.....	31
2.5.7 Έλλειψη ηλεκτρονικών μηχανισμών καταγραφής και αξιολόγησης.....	31
2.5.8 Ανεπαρκής κοινωνική και πολιτική αναγνώριση του επαγγέλματος.....	31
2.5.9 Κοινωνικο-πολιτισμικοί παράγοντες και ανισότητες.....	32
2.6. Εθνικά και διεθνή ερευνητικά δεδομένα.....	32
2.7. Κενά στη βιβλιογραφία.....	34
2.7.1 Έλλειψη μελετών υψηλής μεθοδολογικής ισχύος.....	34
2.7.2 Ανομοιογένεια εργαλείων μέτρησης και αποτελεσμάτων.....	34
2.7.3 Περιορισμένα δεδομένα για τον πυρήνα του ρόλου του σχολικού νοσηλευτή.....	34
2.7.4 Ελλείψεις σε δεδομένα για ψυχική υγεία και κοινωνική προστασία.....	35
2.7.5 Υποεκπροσώπηση χωρών της Νότιας Ευρώπης.....	35
2.7.6 Ανεπαρκής διερεύνηση ανισοτήτων υγείας.....	35

2.7.7 Έλλειψη τεκμηρίωσης για τη διατομεακή συνεργασία.....	36
Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία της Έρευνας.....	36
3.1. Σκοπός και ερευνητικά ερωτήματα.....	36
3.2. Ερευνητικός σχεδιασμός.....	37
3.3. Πληθυσμός- δείγμα- Μέθοδος δειγματοληψίας.....	37
3.4. Ερευνητικό Εργαλείο.....	38
3.5 Έλεγχος εγκυρότητας και αξιοπιστίας του ερωτηματολογίου.....	40
3.6 Στατιστική ανάλυση δεδομένων (Jamovi).....	40
Κεφάλαιο 4: Αποτελέσματα.....	41
4.1 Έλεγχος αξιοπιστίας (Cronbach's) ερωτηματολογίου.....	41
4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά δείγματος.....	43
4.2.1 ΦΥΛΟ.....	43
4.2.2 ΗΛΙΚΙΑ.....	44
4.2.3 Έτη Εμπειρίας.....	45
4.2.4 Εκπαιδευτική Βαθμίδα.....	46
4.2.5 Περιφέρεια/Νομός εργασίας.....	47
4.2.6 Μορφή απασχόλησης.....	49
4.3 Περιγραφικά αποτελέσματα ανά θεματική ενότητα.....	50
4.3.1 Αντίληψη για τον ρόλο του σχολικού νοσηλευτή.....	50
4.3.2 Συνεργασίες και δικτύωση.....	52
4.3.3 Αντιλήψεις για την συμβολή στη δημόσια υγεία.....	54
4.3.4 Αναγκαιότητα παρουσίας σχολικού νοσηλευτή.....	55
4.3.5 Εμπόδια-Ανάγκες-Προοπτικές.....	55
4.3.5.1 Παράγοντες/ Εμπόδια (ερώτηση πολλαπλών επιλογών- έως 3).....	57
4.3.6 Ποιοτική ανάλυση ανοιχτών ερωτήσεων.....	58
4.4 Συσχετίσεις μεταξύ μεταβλητών.....	61
4.4.1 Συσχέτιση ηλικίας και αντίληψης του ρόλου του σχολικού νοσηλευτή.....	62
4.4.2 Συσχέτιση ηλικίας και του δείκτη συνεργασιών και δικτύωσης.....	62
4.4.3 Συσχέτιση ηλικίας και αντίληψη για τη συμβολή στη δημόσια υγεία.....	63
4.4.4 Συσχέτιση ηλικίας και δείκτη αναγκαιότητας καθολικής παρουσίας σχολικού νοσηλευτή.....	63